TREČIA DALIS

NAUJIENOS

PART THREE

VOL. XLI. Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Gruodžio-December 23 d., 1954 m. 301

Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi. NR. 5

STUDENTŲ DIENOS

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA:
L. Sabaliūnas, L. Širmulytė ir J. Šmulkštys

Redakcijos adresas: J. ŠMULKŠTYS, 806 W. Green St., Urbana, Ill.

Kas mus skiria?

(Diskusinis)

1. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Vokietijoje buvo plačiai įsivyravę jaunimo judėjimai, kurių pagrindinis tikslas buvo "kūno kultūrinis". Kol buvo tenkinamasi sportu, gamtos pažinimu, ekskursijomis, kalnų ir miškų romantika, tol tie judėjimai turėjo maždaug tą patį pobūdį. Tačiau kas gali ilgainiui pasitenkinti vien įspūdžiais? Ilgainiui vokiečių jaunimo judėjimuose pradėjo ryškėti siekimas kažko daugiau, kažko gilesnio ir svaresnio. Fizinės kultūros judėjimuose pradėjo reikštis etinis ilgesys. Buvo imta ieškoti vertybių, kurios įprasmintų ligšiolinį jaunuolišką veikimą. Vos šis gilesnių vertybių siekimas prasidėjo, jaunimo judėjimai ėmė diferencijuotis. Jie atrado, kas juos skiria — ir skiria lemiančiai. Romantika buvo ta pati, tačiau vertybės skirtingos; ir, deja, žmogus-nebe-vaikas nebegalėjo pasitenkinti tuo romantišku bendrumu. Etinių vertybių siekimas suskirstė vokiečių jaunimo judėjimus (visų pirma į nacionalistinius ir solialistinius). Ėmęs giliau žvelgti, jaunimas nebegalėjo pasitenkinti primityvia, vaikų darželio "vienybe", pagrįsta visiems bendru noru žaisti. Jei ten, kur problema nėra didesnė, kaip smėlio pilies pastatymas ar paflirtavimas su mergaite (abi šios problemos yra to paties lygio), individas X = individui Y, tai nereiškia, kad jiedu venodi ir tada, kai jie galvoja ir vertina. Kai vokiečių jaunimas pradėjo galvoti ir vertinti, jų judėjimas išsiliejo į sroves, kurių nariams buvo bendras *tam tikras* galvojimo ir vertinimo būdas, išsakytas ar neišsakytas.

2) Visų mūsų jaunimo judėjimų šiandieninis tikslas yra ugdyti lietuviškumą. Jei tas tikslas būtų grynai nacionalistinis (t.y., jeigu *vienintelis* mūsų tikslas būtų iš mūsų jaunimo išugdyti Lietuvį Nr. 876, Lietuvį Nr. 877 ir t.t.), tada visi sutilptume toje pačioje perykloje. Tačiau, kaip vokiečių jaunimui neužteko vien "nuogos" fizinės kultūros, taip ir mums neužtenka vien "pliko" nacionalizmo. Kaip jiems fizinės kultūros ugdyme galų gale išryškėjo vertybių ir individualumo ilgesys, taip šis pats *etinis ilgesys* yra ir mūsų tautiškajame ugdyme. Mums rūpi išugdyti (ir save išsiugdyti) ne numeriais lietuviškojoje armijoje, bet kūrybingais ir galvojančiais individais, pilnutinėmis žmogiškomis asmenybėmis, su savo originalumu ir savomis vertybėmis. Tačiau kadangi žmonių individualumas ir jų vertybės skiriasi, jiems visiems negali tikti *vienas* metodas ir *viena* organizacija, kurit uo metodu naudotųsi. Jei tos etinės vertybės — lietuviškumo — supratimą. Tokių sampratų yra ir visada bus daugiau negu viena.

3). Lietuvių jaunimo judėjimuose atstovaujamos dvi pakuri tuo metodu naudotųsi. Jei lietuviškumas yra ne vien "nuogo" nacionalizmo apraiška, bet ir *etinė vertybė*, tai ir sąjūdžiai, siekią lietuviškumą ugdyti, išsidiferencijuoja pagal grindinės ir priešingos lietuviškumo etinės sampratos. (Yra ir mišrių sampratų, glūdinčių tarp šių dviejų). Iš vienos pusės, lietuviškumas pripažįstamas pilnai *etiniu* kai jis pasireiškia katalikiškosos tradicijos nustatytose formose. Iš kitos pusės lietuviškumas yra etiškas tada, kai jis laisvai reiškiasi tuo, kas jis bet kuriam individui yra. Iš vienos pusės *iš anksto* lietuviškumui nustatoma tam tikra forma, iš kitos pusės, *visos* lietuviškumo apraiškos laikomos etiškai vertingomis, jei jos yra asmenybės laisvas ir nuoširdus išsireiškimas. Pirmosioms etiškumo sąlyga yra ištikimybė vienai religijai, antrosioms etinio vertingumo sąlyga yra nesuvaržyta ištikimybė savo individualiai, vidinei būčiai. Kalbant religiniais terminais — nes ši distinkcija nėra tarp tikinčio ir netikinčio, bet tarp *tam tikrų* tikėjimo ar netikėjimo formų — vienu atveju turime reikalo su dogmatiniu, kitu — su asmeniniu Dievu.

Pirmoji samprata pripažįsta tik vieną iš daugelio galimų lietuviškumo formų, *tik vieną lietuviškumo segmentą* (būtent, dogmatinį katalikišką religingumą) etiškai vertingu. Antroji pripažįsta etiškai vertingu *ir* šį segmentą, *ir* visus kitus, kurie yra tikri ir kuriais kas nors nuoširdžiai tiki. (Ši nuoširdaus tikėjimo sąlyga, savaime suprantama, statoma ir katalikiškajam lietuviškumo konceptui, nes dogma be tikėjimo nėra niekas daugiau, kaip istorinė įdomybė).

Pirmoji samprata iš etiškai vertingų lietuviškumo doktrinų *išskiria* visas kitas. Antroji visas kitas *įglaudžia* savin. Ji kaip motina, kuriai visos lietuviškumo sampratos — katalikiška, evangelikiška, mahometoniška, ateistinė; pozityvistinė ar mistinė; humanistinė ar nacionalistinė; psichologinė, sociologinė, ar kultūrologinė — yra lygios. Pirmoji samprata yra *etiškai izoliacionistinė* (etiškai vertingi yra tik mūsų sprendimai), antroji — *etiškai ekspansyvi* (kiekvienas nuoširdus sprendimas yra etiškai vertingas).

Tokie tat yra mus skirią momentai jaunimo judėjimuose.

V. Matulaitis

Gyvenimas Urbanoj

(Iš nežinomo inžinieriaus užrašų)

Kada jau išaugau iš varliamušių amžiaus, šeimos autoritetai nusprendė leisti mane studijuoti. Galvojau apie įvairias moksloša kas, pradedant chemija, baigiant natūraliaisiais gamtos dėsnių mokslais, bet niekur neradau ir net nejaučiau magnetinio traukimo. Pirmieji metai buvo kacetas, bet kai pasirodė ateities perspektyvos ir atėjo antrieji, gavosi blogos prigimties idėjos: įkvėpti orą, užsimerkti ir šokti per Navy Pier bortą į ežero pakraštį. Nenusiskandinau psichologijos ir kūno kultūros mokslų dėka: vienas dėstė jausmų valdymo būdą, o kitas dideliais plakatais kartojo, kad maudytis ir išplaukti čia negalima.

Taip praėjo benaudžiai du metai. Mama ir tėvas vienbalsiai nubalsavo, kad jų sūnus turi būti inžinierius. Nejausdamas jokio pašaukimo kitiem mechanizuotiems mokslams, pradėjau kurti fantazijas kaip inžinieriškai ir moksliškai plakčiau vinį į varnėnų inkilėlį, sienoje įjungčiau Zenith radijušą, arba degtuku padegčiau paraką raketai į mėnulį Kokie sapnai ir svajonės! Patiko ilgas "inžinerijos" varda ir svajojau kaip gražiai jis atrodytų įrašytas ant pergamentinio popieriaus diplomo.

Po trumpos vasaros tapau atgabentas į garsųjį Urbanos miestą ir patalpintas labai raudoname pastate, kuris per krikštynas buvo pavadintas "Niumanholu". Šį plytinį daiktą architektai nepersistengė dekoruoti išoriniu menu, tik apetito minimumą numalšinti vienam pastato rūsy įrengė virtuvę. Čia mes valgėm! Kitaip sakant turėjome valgyti viską, pradedant eksperimentaliniai pagamintu viščiuku ir baigiant tropikuose augintais salierų kotais, nuo kurių tarp keletos kolegų pasirodė pasiutligės simptomai. Taip, tai gyvenimas "Niumanhole" ir prie jo turi priprasti. Socialinis veikimas čia ne tik bujoja, bet ir lapoja. Lietuviai, pagal įsakymą fiziniai tvirtai sukonstruktuotų studentų, yra įsteigę futbolo mėgėjų ratą, pusprofesionalų krepšininkų susidraugavimą (Vive Sigitas!), muzikos mėgėjų draugiją ir kortų mylėtojų korporaciją. Savaitgaliais buvo stengtasi įsteigti šaudytojų klubą, bet po pirmos nesėkmingos praktikos, per viršutinę kojos dalį Donkiukui tapus beveik gyvai peršautam, kapitonas Algis buvo priverstas klubo taisykles ir neperrašytus įstatus atšaukti. Dėl to veikimas nesumažėjo ir toliau reguliariai vyko kambarių durų vagystės bei, vartojant sienas ir barzdai nulyginti kremą, moderniosios tapybos pamokos.

Iš visų geriausi ir puikiausi Urbanos lietuviškosios civilizacijos perlai, kurių reklaminė vertė pasiekė net Čikagą, tai linksmieji anti-alkoholiniai Jazbutvakariai! Juose, pagal kultūros ir auklėjimosi knygas ir jų išklostytas taisykles, lietuviai praleido porą menkaverčių savaitgalių. Gali net kolega Mikutis patvirtinti, kokiais augštais blaivininkystės šūkiais ir idealais buvo pagrįsti abu vakarai. Šoko psichologai, šoko biologai, šoko sociologai ir fiziologai, kitaip sakant šokom visi! Muzikos ritminio greičio neišlaikęs persišoko tik kolega Fizikas, gaudamas dideliai baisią svaigulio apopleksiją. Ligos simptomai buvo pastebėti vėliau, kada skersai, išilgai studentmiestį perlėkė siaubingi gandai, kurie ir užbaigė studentiško nusidainavimo užmiestinius vakarus.

Pasibaigus Jazbutvakarių erai, sumažėjo ir bendras lietuviško išorinio judėjimo standartas, mat Jonas mažiau besijaudina chemikės Liūdos neištikimybe, o filosofas Juozas (Mama mia!), į Vidos namo šoninį balkį išdaužęs pypkės pelenus, numato siauresnes perspektyvas kolegoms, po kurių kojom reiktų mesti vilnonę pirštinę ir garbingai stoti dvikovon. Šios lūžusios epidemijos mažiausiai gal paliestas liko logikos ir matematiškųjų sudėliojimo ir atiminėjimo mokslų žinovas kolega Vytautas. Jis ir toliau skaičiavimo mokslus gilino literatūros knygose ir patarinėjo kolegai Leopoldui kaip daugybos lentelės pagalba galima laimėti mergaitės simpatiją.

Negali būti užmirštas ir į kultūrinį judėjimą neįveltas bravariškų gaminių puscentris — Kapitolius, kur draugai susirinkdavo pasidalinti bendrais gyvenimo įspūdžiais ir nuspręsti kiekvienos prasisukančios padavėjos įvairias savybes. Čia vieni kolegos gurkšnodavo kavą, kiti be šiaudelio iš stiklinio indo siurbė importuotą pepsi-kola. Tačiau vienas architektūriškos dvasios ir statybinių ateities planų kolega laužė Kapitoliaus tradicijas, užsisakydamas prancūziškai keptos kiaušinienės patiekalą su prieskoniniais užgražinimais. Skoniui nesipriešinsi, taip pat kaip kolegai Algiui neįrodysi, kad ūsus panosėj nešiojo tik caro laikų gusarai.

Vistiek, kiek nesukau ir nevaikščiojau po Urbanos užkampines pusvaistines ir kinus, mieliausiai traukiau į raudonplytį "Niumanholą", prie kurio nužėlusio pamato neperseniausiai Arvydo buvo nusviestas Muriel firmos storulis cigaras. Truputį toliau nuo pamato, į kiek susamanėjusių žolių kupstą, nosim žemyn, kyšojo sugrūstas tos pačios firmos jo draugo cigaras. Vėlesnieji informacijų šaltiniai pasiekę pletkų biurus išaiškino jog šie du kolegos, per daug pasitikėję moteriškos firmos cigarų savybėm, sveikatos dėlei turėjo juos nusmilkinti kaimynistinės žemės žolyne.

Tas pastatas malonus, nes iš jo išėjęs nešiu tvirtai supresuotą inžinerijos diplomą, ir visi kiti fuksai ir panašaus rango žmogėnai nuo tada į mane kreipsis "pono inžinieriaus" vardu. Tuo tarpu dabar dar turiu džiūti tarp knygų ir formulių ir laukti to laimingo momento, kada senas profesorius, sprausdamas rankon mano diplomą viešai paskelbs mano inžinieriškos karjeros titulą.

Fuksas

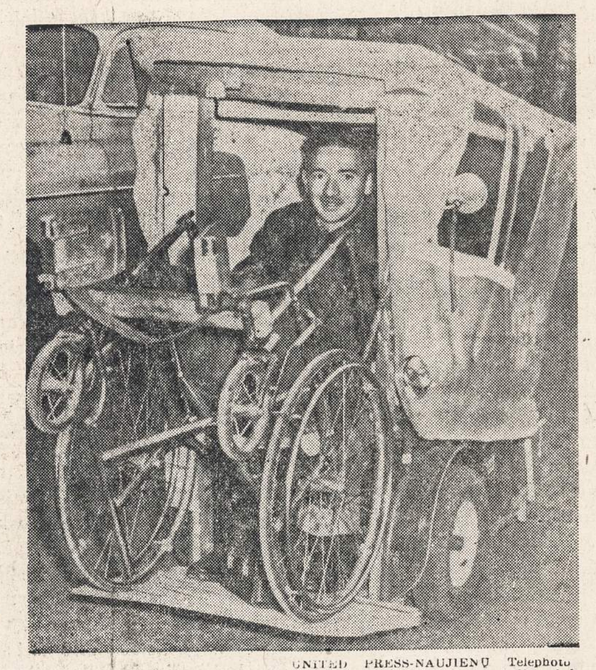

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Carl Taylor, kuris yra 21 metų amžiaus, važinėjasi specialia elektros varoma kėde Kansas City (Kansas) gatvėmis. Prieš šešerius metus bemedžiojant su juo įvyko nelaimė (buvo pašautas). Pasėkoje abi kojos buvo suparalyžuotos. Nežiūrint to, kad jis negali vaikščioti, bet duoną sau jis pelno, operuodamas vienoj ligoninėj keltuvą.

Studentų Sąjungos suvažiavimas

Lapkričio 26-28 dienomis Chicagoje įvyko ketvirtasis Lietuvių Studentų Sąjungos JAV visuotinis suvažiavimas. Suvažiavime dalyvavo apie 400 s-gos narių, nors maždaug pusė jų buvo atstovaujama atsivežtuose įgaliojimuose. Įdomu, kad nors nariai iš anksto ir nebuvo apie suvažiavimą tinkamai painformuoti, jame vis dėlto dalyvavo palyginti didelis studentų skaičius. Ir kas svarbiausia, daug dalyvių buvo ne vien iš Chicagos, bet Urbanos, Detroito, Clevelando, New Yorko, Bostono, Los Angeles ir kitų tolimesnių vietovių.

Suvažiavimas buvo pradėtas penktadienį s-gos pirm-ko A. Sužiedelio kalba bei prezidiumo ir įvairių komisijų rinkimais. Prezidiuman po dvi valandas nusitęsusio balsų išdalinimo išrenkami A. Kėželis, V. Kavolis, K. Garmutė ir D. Tallat-Kelpšaitė.

Visą šeštadienį nuo pat ryto buvo tęsiami suvažiavimo darbo posėdžiai. Dalyviai išklausė centro v-bos, jos pagelbinių organų, bei revizijos komisijų pranešimus. Iš šių pranešimų paaiškėjo, jog daugiausia darbo buvo padaryta S-gos Šalpos Fondo bei Užsienio Skyriaus, kuris neseniai išleido pirmąjį s-gos anglų kalba leidžiamo biuletenio Lituanus numerį. Metraščio komisijos nariams V. Vygantui ir B. Juodeliui atsisakius iš pareigų, metraščio redagavimo ir leidimo darbui pabaigti venbalsiai buvo išrinkti J. Jodelė, V. Krikščiūnas ir S. Šimoliūnas.

Visi suvaž. nariai nekantriai laukė dienotvarkės punkto, kuriame turėjo būti svarstomas s-gos statuto keitimo klausimas. Iš ankstyvesnių pasisakymų studentiškoje spaudoje buvo jaučiama, jog šis klausimas sukels gyvų diskusijų, nes ypač dėl s-gos rinkiminių taisyklių keitimo, dar prieš suvažiavimą, studentų tarpe vyravo dvi diametraliai skirtingos nuomonės. Kadangi dėl neišaiškinamų priežasčių šis klausimas buvo nukeltas į patį dienotvarkės galą, apie šeštą val. šeštadienį vakare salės, kurioje vyko suvažiavimas, šeimininkam prašant ją apleisti, suvaž. dalyviai atsidūrė prieš dilemą: pratęsti suvažiavimo darbo posėdžius į sekmadienį, ar juos uždaryti šeštadienį ir statuto keitimo klausimą atidėti sekančiam visuotinam suvažiavimui. Dėl šio klausimo iškilus karštoms diskusijoms viena suvaž. narių dalis motyvavo, kad suvažiavimą reikia pratęsti, nes visi sekmadienį vėl galėsime susirinkti ir statuto klausimą apsvarstyti. Kiti teigė, kad ypač tie, kurie yra atvykę iš tolimesnių vietovių, sekmadienį posėdžiuose negalės dalyvauti. Jie taip pat argumentavo, jog statuto keitimo svarstymas yra vienas iš svarbesnių s-gos veiklos aspektų ir todėl saujelė suvažiavimo dalyvių, daugiausiai iš Chicagos, neturėtų daryti sprendimų visiems s-gos nariams tokiu svarbiu klausimu. Suvaž. pirmininkui paklausus kiek narių iš tolimesnių vietovių sekmadienį jau negalėtų dalyvauti posėdžiuose, pakilo didelis rankų skaičius iš Detroito, Bostono, Clevelando, New Yorko ir kitų vietovių. Po viršminėtų diskusijų įvyko balsavimas, kuriame dauguma suvaž. dalyvių nutarė suvažiavimo darbo posėdžius uždaryti šeštadienį ir tuo statuto keitimo klausimą atidėti sekančiam visuotinam s-gos suvažiavimui.

Sekmadienį, lapkr. 28 d., įvyko suvažiavimo iškilmingas posėdis. Posėdžio metu buvo priimtos rezoliucijos išreiškiančios padėką už c. v-bos atliktą darbą, be to, apgailestaujančios faktą, kad suvažiavimui nebuvo progos išdiskutuoti anksčiau siūlytus s-gos statuto pakeitimus. Po rezoliucijų priėmimo į studentus kalbėjo Dr. Julius Kaupas. Suvažiavimą sveikino Studentų Ateitininkų Sąjunga, Akademinis Skautų Sąjūdis, Lietuvių Studentų Santara, Sambūris Šviesa, Studentai Varpininkai ir kt.

Baigiant, tebūtų galima s-gos centro valdybai palinkėti toliau tęsti sėkmingą darbą šalpos bei užsieniečių informacijos srtyse ir kiek daugiau dėmesio atkreipti į bendrą s-gos narių informaciją bei sklandesnį suvažiavimų parengimą.

K. Mačiokas

Antrasis Santariečių suvažiavimas

Š.m. lapkričio mėn. 26-tą d. Chicagoje įvyko antras Lietuvių Studentų Santaros suvažiavimas.

Į suvažiavimą studentų buvo atvykę iš Urbanos, Clevelando, New Yorko, Detroito, Hartfordo ir Bostono. Pirmininkauti buvo pakviestas Albertas Kerelis, sekretoriauti — J. Elvikytė.

Pagrindinį pranešimą suvažiavimui padarė Vytautas Kavolis, Santaros Centro Valdybos pirmininkas. Savo žodyje pirmininkas pažymėjo, kad jauna organizacija baigia išgyventi savo pirmąją stadiją, t.y. organizavimosi, kūrimosi laikotarpį. Ir jei tolimesnis skyrių steigimas bei narių ir pritarėjų verbavimas lieka ir toliau vienu iš organizacijos tikslų, tai jau daug daugiau dėmesio bus kreipiama į patį organizacijos veido formavimą bei jo ryškinimą. Kol. Kavolis pabrėžė, kad Santaros stiprybė ir iš tiesų vienas jos charakteringas bruožas yra tai, jog Santara, būdama neideologinė organizacija, neišpažįsta vienos ideologijos, bet savo veiklos plotmėje skatina visų tolerantiškų ideologijų pažinimą. Bet kurios ideologijos pasirinkimas yra grynai asmeninis santariečio reikalas.

Lietuvio studento problemomis išeivijoj kalbėjo Algimantas Kėželis. Vienas iš paliestų punktų buvo svetimos pilietybės priėmimo klausimas, suvažiavimo dalyvių tarpe sukėlęs įdomių diskusijų. Jei vieni buvo nuomonės, kad pilietybė neturėtų būti keičiama (kas padarytų mus paprastais imigrantais, o ne politiniais pabėgėliais, kuo mes norime save laikyti), tai kiti aiškino, jog tai Lietuvos laisvinimo darbui nei kiek nekenktų, o priešingai gal net padėtų. Kol. Kėželis palietė ir čia, JAV-bėse, išaugančio lietuviškojo jaunimo klausimą: šio krašto viliojančias vertybes, kaip galinčias atitraukti jaunuolį nuo jo kiek mažiau patogaus lietuviškumo ir priėjo išvados, kad šeima vaidina svarbiausią vaidmenį toje srityje; nuo šeimos priklausys ar iš jos tarpo išeis Lietuvai atsidavę ar Jai abejingi žmonės. Tačiau buvo pastebėta, kad ir aplinka prisideda prie asmens nusistatymo formavimo.

Suvažiavimas išklausė pranešimų ir iš neseniai įsisteigusių Santaros skyrių. Urbanos skyriaus vardu kalbėjo Julius Šmulkštys. Ir jei Urbana buvo pirma savo įsisteigimu, tai New Yorkas, suvažiavime atstovautas kol. Galmino, didžiavosi savo gausumu. Liuda Griškelytė pažymėjo, kad Santara Detroite ypatingo susidomėjimo sukėlusi jaunesniųjų studentų tarpe. Suvažiavimas dar išklausė tolimesnių pranešimų apie kitų skyrių ir branduolių įsisteigimą, kaip Los Angeles, Chicagos, Bostono.

Be aukščiau minėtų, suvažiavime dar dalyvavo ir įvairiais klausimais kalbėjo C. V-bos narys Zenonas Rekašius, V. Bildušas, J. Kazlauskas, N. Macevičius, V. Šliupas, N. Stadelnikaitė, ir eilė kitų studentų.

Be skyrių įsteigimo, jauna Santara suspėjo užmegsti ryšį su Lietuvos Vyčiais, išleisti savo steigiamojo suvažiavimo darbų knygą, surengti viešą prisistatymą New Yorko lietuvių visuomenei, įsteigti lituanistikos seminarą Bostone.

Suvažiavimą sveikino Santaros Detroito skyrius, Liet. Stud. Sąjungos JAV Centro Valdyba.

Tenka pažymėti, kad suvažiavimas praėjo geroje nuotaikoje. Ir jei pirmojo (steigiamojo) suvažiavimo metu buvo abejojama Santaros ateitimi, tai šis suvažiavimas parodė santariečių tvirtą pasiryžimą eiti savo užsibrėžtais keliais, organizaciją vis tvirtinant, jos veiklą vis išplečiant.

L. S.

Iš studentų gyvenimo

* *Akademinis Skautų Sąjūdis* kviečia visus savo narius į žiemos stovyklą-studijų dienas, įvyksiančias š.m. gruodžio 27-30 d.d. šiaurės Michigane. Stovyklą organizuoja ir jai įdomią programą ruošia fil. Vytautas Černius. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

* Į Los Angeles ALT-o valdybą perrinktas *kol. L. Valiukas* ir išrinkti abu Los Angeles Skyriaus atstovai *kol. Jurgis Kaminskas* ir *Vladas Muchlia.*

* Š. m. lapkričio 26 d. oficialiai įsisteigė Lietuvių Studentų Santaros skyrius Chicagoje. Skyriui vadovauja *Narimantas Macevičius, pirm.; R. Žukaitė,* ir *H. Žibas.* Iki šiol santariečių skyriai bei branduoliai yra įsisteigę Urbanoje, Detroite, Los Angeles, New Yorke, Bostone.

* Korp! Vytis pirmininkas *V. Mikalavičius,* fil. *E. Korzonas, Vyt. Černius,* ir eilė svečių — akademikų skautų dalyvavo

(Tęsinys 2-me pusl.)

Mieliems Kolegoms:
REGINAI LEGECKYTEI
ir
RAIMUNDUI OŠLAPUI
ELENAI BALEIŠYTEI
ir
ALGIMANTUI KĖŽELIUI
sukūrus lietuviškos šeimos židinį, visokeriopos laimės linki —
Studentų Dienos
Lietuvių Studentų
Santara

STUDENTŲ DIENOS

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

30 metų akademinės skautijos sukakties minėjime, įvykusiame Urbanoje, lapkričio 20 d.

* Vienintelę Lietuvių Radijo Valandėlę, transliuojamą per KOWL radijo stotį (Santa Monica), veda *Danguolė Pulkauninkaitė* ir *Vladas Muchlia.*

* *L. Valiukas* yra vienas iš Los Angeles mieste leidžiamų "Lietuvių Dienų" redaktorių. Antras redaktorius p. *Vitėnas* taip pat studijuoja Southern California universitete.

* Nesenai pasirodė senai laukiamas biuletenis *"Lituanus"*. Biuletenis, leidžiamas Liet. Stud. S-gos JAV Centro V-bos atsakingo Užsienio Skyriaus, teikia malonų įspūdį. Atsakinguoju redaktoriumi yra *Antanas Dundzila.* Biuleteniui linkėtina padauginti savo puslapių skaičių ir dažniau pasirodyti.

* *Lietuvių Studentų Santaros* Steigiamojo Suvažiavimo darbai jau yra paruošti! Norintieji juos įsigyti prašomi kreiptis į "Studentų Dienų" ar "Studentų Žodžio" redakcijas.

* Pranešama, kad šiais metais Liet. Stud. S-gos JAV Chicagos skyrius rengia nepaprastai iškimingą *Naujųjų Metų* sutikimą Sherry Hotel. Šokiams gros gerai žinomas Don Fernando orkestras. Skyriaus valdyba šiuo yra pasiryžusi atgaivinti Nepriklausomoje Lietuvoje vyravusias studentijos tradicijas. Studentai prašomi iš anksto susirūpinti vietų rezervavimu. Bilietus šiam Naujųjų Metų sutikimui galima gauti pas skyriaus valdybos narius. Baliaus pelnas skiriamas šalpos Fondui. Kiekvienas geros valios lietuvis turi jausti pareigą prisidėti prie šiuo metu vykstančio *studentų šalpos vajaus.* Dažnai mes moraliai padedame studentijai. Dabar turime jai pagelbėti ir materialiai, nes yra daug akademikų, kuriems reikia paramos. Be mūsų jie nepajėgs siekti mokslo ir turės nutraukti studijas. Tai būtų nuostolis jiems ir visai lietuvių tautai. Padėkime studentams, o jie padės mums. Aukas siųskite: Lithuanian Students Fund, Account Nr. 11737, c/o Chicago Savings & Loan Assn., 6234 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

* Studentų Dienų redakcija yra gavusi laiškų, kuriuose išreiškiamas pasipiktinimas ryšium su krikščionių demokratų pakraipos dienraščio *Draugo* neseniai pradėta akcija prieš Lietuvių Studentų Santarą ir kai kuriuos jos veikėjus. Į šį mūsų skaitytojų pasipiktinimą tegalime atsakyti, kad kiekvieno laikraščio redakcija į savo skiltis gali talpinti viską, ką ji randa reikalingu talpinti, ir už laikraščio turinį yra tik ji atsakinga.

* Liet. Stud. S-gos JAV Chicagos skyriaus valdybos narys *N. Macevičius* mums praneša, kad bilietų į skyriaus rengiamą Naujųjų Metų sutikimą yra visai mažai likę, ir kad norintieji dalyvauti šiame Naujųjų Metų sutikime bilietus turi kuo greiciausiai užsisakyti pas bet kurį skyriaus valdybos narį.

* *Vidmantas Varnakojis* lapkričio 20 d. įvykusios iškilmingos Korp! Vytis Urbanos skyriaus sueigos metu buvo pakeltas į Korp! Vytis senjorus.

* *Lietuvių Studentų Santaros* Urbanos skyriaus susirinkime lapkr. 9 d., mišrių šeimų problemos klausimų kalbėjo L. Širmulytė ir B. Juodelis. Tema sukėlė karštas diskusijas, kurių išvadoje buvo nutarta imtis visų dabartinėje situacijoje įmanomų priemonių tai problemai sušvelninti. Tačiau susirinkimas taip pat pasisakė, kad atskiruose atvejuose mūsų išsilavinimas ir pagarba žmogui verstų šį iš esmės neigiamą reiškinį toleruoti.

* *Montrealyje,* Kanadoj, šiuo metu studijuoja 16 lietuvių studentų. Jie pasiskirstę keturiuose universitetuose: McGill, Marianapolis College, Sir George Williams College ir Montreal University. Šeši iš jų studijuoja inžineriją, penki gamtos mokslus; kiti humanitarinius mokslus, fiziką ir kalbas.

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

Kaip mudu su J. Kondraška atsidūrėva Rokiškio apylinkėse. — Michigan ežero pakrantėj. — Šutų sodyboj. — Svečiuos pas Milaknį. — Kaip buvo iškritikuotas dailininkas Justas Vienožinskis. — O kas buvo tas Diržys? — Kur ir ką veikė J. Kondraška.

Kai gatvė gyvena švenčių nuotaikomis ir kai kaimynai už sienos šventes leidžia besilinksmindami, pašėlusiai įkyru namuose vienišam tūnoti. Chicagoj buvo vienos tokios Kalėdų šventės.

Skambutis. Praveriu duris. Pro jas įsmunka Jonas Kondraška. Jis, nespėjęs pasisveikinti, aiškinas, gal teisinas:

— Kai šventės ateina, tai jaučiuos lyg būčiau iš įprastos gyvenimo vagos išstumtas — nežinau kur ir pasidėti; kaip turimas laikas praleisti. Atėjau aplankyti... — Susėdam. Sumetėm po žodį. Siūlaus:

— Gal eitume Michigan ežero pakrantėn. Saulėta. Vakarykščiai net perkūnijos būta. Einam! — raginu, — daugiau erdvės, plačiau regėsim.

Išeinam. Žingsnis po žingsnio; žodis po žodžio ir jau mes Rokiškio apskrityj vaikštinėjam, svečiuojamės. Atsilankome Šutuos. Rodos, Kamajų valsčiuje būta tokio šviesaus, sumanaus, visuomeniškai nusiteikusio ūkininko, kelias dukteris beauginančio. Ten šventadieniais daug užeidavo pasišnekučiuoti, dienos įvykiais pasidalinti, o po tokių pasitarimų jaunimas pašokdavo, padainuodavo. Ar tik vienas jaunimas? Ne, kartais prakaitą liedavo ir gerai įsismaginęs senimas.

Jei jau būti Rokiškio apskrity, tai privalu atsilankyti Rageliuose, pas kleboną Stakelę. Jis plačiai buvo išgarsėjęs kai kuriomis savo keistenybėmis. Bene viena didesnių keistenybių jo buvo raginimas savus parapiečius visus lietuviškus laikraščius skaityti. Tada Lietuvoj tokių klebonų kaip ir nebuvo, kurie nedraudė pažangią spaudą skaityti. Kun. Stakelė kviečiamas ar nekviečiamas lankė jaunimo vakaruškas, nepaisydamas, kas jas rengė. Išsišokėlius, degtinėj sugaravusius, jis pats sutvarkydavo, sudrausdavo. Niekas nedrįso jam prieštarauti. Drūto vyro būta. Ar kas girdėjo, ar matė kleboną darbo vežime vienu arklių važiuojant? Klebonas Stakelė buvo vienas tokių, kuris drįsdavo tokiu vežimu pats vienas važiuoti net į kaimyninių parapijų atlaidus. Nemėgo visokiais skanėstais vaišinamas. Po atlaidų tuoj traukdavo pas save kopūstų su lašiniukais prisikirsti. Tokio jo būta, todėl nebuvo mėgiamas kitų jo profesijos draugų. Gyveno vienišu vien su savais kaimiečiais besėbraudamas. Teko nekartą jam vykti pas savąją vyriausybę aiškintis. Buvo kas skundžia jį nesilaikant kunigams priimtų gyvenimo normų.

O štai pas Rokiškio vargonininką, dainos ir muzikos mėgėją Milaknį svečiuose. Vaišės dailininko Justo Vienožinskio kūrinių parodos proga. Pačiame vaišių įkaršty ateina ūkininkas. Apsidairo. Visus permeta akimis. Sustoja ties vienu Justo Vienožinskio ant sienos kabančiu paveikslu ir, visų nusistebėjimui, drebia:

— Tokio kvailo darbo nesu matęs... — įsigali tyla, — kur regėta, kur girdėta, kad saulėgrąžiai savo žydinčiomis galvomis būtų nuo saulės nukrypę... — Tyla. Dailininkas Justas Vienožinskis dirsteli pats į savo paveikslą ir atsistoja. Girdėti kaip musė skraido, tokia tyla... ir Justas Vienožinskis, pakilęs iš vietos ,apkabina ūkininką:

— Broli, geriausi kritikai šį mano kūrinį išgyrė. Šimts lankytojų to nematė, ką tu pastebėjai. Ačiū tau! — Tyla trūko. Atsistoja šeimininkas Milaknis:

— Čia prašosi prancūziško konjako butelis!.. — Toks atsirado. Vaišintasi, gerta į geriausio kritiko ūkininko ir gabaus dailininko sveikatą.

— Ar neteko matyti Rokišky valsčiaus sekretoriaus Diržio? — klausia J. Kondraška.

— Ar to, kuris Steigiamame seime krikščionių demokratų bloke buvo? — pastebiu.

— Taigi, aš norėčiau žinoti, ar tas pats. Caro laikais jis pas mane gero vardo neturėjo. Visuomet graibėsi kalbėti rusiškai. Gal dėl jo kaltės vienerius metus anksčiau kariuomenėn patekau. Kai Lietuvoj buvo išrinktas Steigiamasis seimas ir jo narių tarpe pamačiau jo pavardę, tai buvau sumetęs užklausti, ar tas pats, bet apsisprendžiau ar verta?..

Sakau J. Kondraškai, kad ką tai panašaus girdėjau, bet nieko tikro negaliu pasakyti.

Jonas Kondraška gimė Rokiškio apskrity. Jam teko tar-

(Tąsa 3 puslapyje)

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

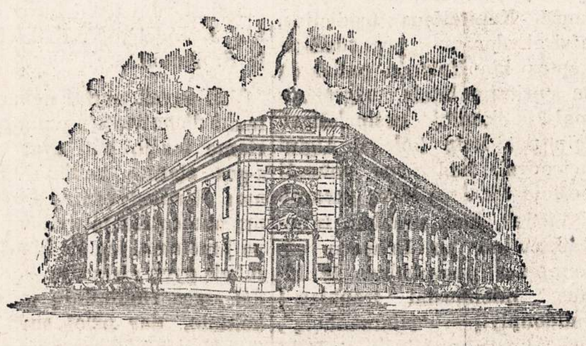

STANDARD
FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE — TEL. VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų 1955 Metų savo draugams ir lankytojams linki

ROCKWELL CLUB
Sav. ONA IR BALYS MULIOLIAI

VIETINIAI IR UŽSIENINIAI GĖRIMAI, pradedant šampanu ir baigiant konjakais bei miduoliu.

3957 So. Rockwell St. — VIrginia 7-8413

Visiems mūsų geriems draugams ir kaimynams linkime
LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

BERK'S JEWELRY & OPTICAL
3502 So. Halsted Street
DR. R. J. BERK

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki

ZOLP'S MILLWORK
LIETUVIŲ ĮSTAIGA

SYLVESTRAS ir MARIE ZOLP, savininkai

3554 South Halsted Street
Tel.: YArds 7-2576

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki visoms narėms, draugėms
ir lietuviams rėmėjams

Lietuvių Moterų Draugija
"APŠVIETA"

STELLA KAULAKIS, pirmininkė
ANNA PILIPONIS, vicepirmininkė
SOFIJA PUNIŠKIENĖ, nutarimų raštininkė
MAGDALENA VISČIULIS, finansų raštininkė
ANASTAZIJA VALANČIENĖ, iždininkė
MARĖ ENDZIULIENĖ, iždo globėja
ANNA JUOZAITIS, tvarkdarė

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ
MOTERŲ KLUBAS
LINKI NARĖMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

1955 METŲ VALDYBA:

ADELA BURBA, Pirmininkė
CATHERINE LA BUDA, Vicepirmininkė
NELLIE WILCOP, Nutarimų Raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS, Finansų Raštininkė
ADELĖ SANKUS, Kasininkė
KONSTANCIJA JUŠKA, Šeimininkė

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų savo draugams ir kostumeriams linki

Dot's Log Cabin
DOROTHY GIEDRAITIS
Savininkė
Įvairūs gėrimai ir užkandžiai
3533 So. Halsted St.
Telef.: VI 7-8040

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
visiems draugams ir kostumeriams linki

J. PETRAITIS
Tavern & Liquor Store
JOE ir ONA PETRAIČIAI savininkai
Didžiausias pasirinkimas visokios rūšies degtinės, vyno ir alaus.
Viskas parduodama pigiausiomis kainomis
658 West 35th St. Tel. YArds 7-6175

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
linki savo klijentams
ANN'S BEAUTY SHOP
LIETUVIŠKAS MOTERŲ SALONAS - KIRPYKLA
2632 WEST 43rd STREET Tel.: CLiffside 4-2994

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGIAUSIŲ
NAUJŲJŲ METŲ
visiems mūsų kostumeriams ir draugams
R. J. MRIZEK CO.,
BAKERY
1801 So. California Ave. Chicago, Ill.
Tel.: CRawford 7-1920

Daug linksmybės Kalėdose ir laimės
Naujiems Metams visiems
draugams ir klijentams linki
ANTANAS ADOMĖNAS,
VIKTORAS KOŽICA
ir
VLADAS PAALKSNIS
Gazolino stotis ir automobilių taisymo dirbtuvės
SHELL BENZINAS
Kampas 58-tos ir S. Western Tel. RE 7-9533

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

nauti rusų kariuomenėj žvalgų kuopoj. Tai yra tokioj kuopoj, kurion atrenkami žvalesni, apsukresni. Tokie pamokomi kaip karo metu rinkti žinias apie priešą... ir kaip patekti priešo užnugarin. Kai J. Kondraška iš rusų kariuomenės grįžo Lietuvon, tai dar prieš japonų karą išvyko Amerikon.

— Ir tada Amerika buvo Amerika, tik ne ta, kokia dabar ji yra. Štai tada tos ežero krantinės nebuvo, kur dabar vaikščiojam. Čia liūliavo-bangavo ežero vandens, o kur dabar krūvos aukštų ir mažų namų, meksfaltuotos gatvės, tada buvo liūnas. Pramintais takais Chicagos gyventojai ėjo ežeran naščiais vandens parsinešti, — pasakoja J. Kondraška, — o dabar va kur pasuko Amerika! Kas ją pavys? Tokiais didžiuliais šuoliais ji žengia pirmyn. Ir lietuviai dabar čia ne tokie, kokie seniau buvo, nors žmonės ir tie patys, tik labiau išprusę. Anuomet visas lietuvių išeivių gyvenimas sukosi bažnyčioj ir saliūne. Bažnyčioj maldas kalbėjo, o saliūne sąžinę mėgino ir kitus bendrus reikalus tarė. Saliūnai turėjo erdvias patalpas, buvo kur rinktis, tartis, na, kas norėjo galėjo troškulį malšinti. Ten buvo visokių nesusipratimų pradžia ir galas. Bet čia gal pirmieji mezgėsi visuomeninio gyvenimo mazgai.

Anot J. Kondraškos, tada lietuvių gyvenimas nebuvo jaukus. Buvo sunku visuomeniškais reikalais susiprasti. Labiausiai visus jungė bažnytinės parapijos. Parapiniai komitetai buvo toji pradinė bendrinio gyvenimo kalvė. Bažnyčios tarnyba tada nemėgo rinktus žmones įsileisti į visus parapijos reikalus. Bet kai čia Amerikoj bažnyčia laikosi vien tik tikinčiųjų lėšomis, tai reikėjo kaip nors tuos reikalus derinti. Buvo kivirčų. Kartais didelių kivirčų ir nesusipratimų. Vieni beatodairiniai buvo klusnūs bažnyčios tarnybai, kiti laikėsi nepriklausomai. Visų tų ginčų ir nesusipratimų pasėkoje pradėjo atsirasti draugijos, nepriklausomai veikiančios nuo parapijų. Ilgainiui visiems įgriso tie parapiniai ginčai ir lietuviai galutinai skilo į bažnytinius ir nebažnytinius. Ir dabar veikia kas sau. Tik bendri didieji ir opieji savo tėvų žemės, Lietuvos, reikalai suveda lietuvius krūvon bendram Lietuvos laisvinimo darbui. Amerikos Lietuvių Taryba — ALT yra lyg anas vandenynų švyturys visiems vienybės darbą rodantis.

— Ir aš savo pirmą visuomeninio veikimo žingsnį žengiau per parapijos slenkstį, — šneka J. Kondraška, — kai atsirado daugiau nepriklausomai galvojančių, savo veikimu ne vien tik parapijos reikalais besiribojančių, man nebuvo kas parapijoj veikti. Susiradau kitas draugijas ir susipratau su socialdemokratais.

Jonas Kondraška yra vienas senesnių lietuvių socialdemokratų sąjungos narių. Seniau toji sąjunga vadinosi lietuvių socialistų sąjunga. J. Kondraška LSS narys ne vien tik jai nario mokestį mokantis, bet jos narių tarpe veikiantis. Daug metų iš eilės jis yra buvęs LSS kuopų valdybos nario pareigose. Savo bendraminčių įgaliojimais, jis atstovauja socialdemokratams ir kitose bendrose lietuvių organizacijose, kaip ALT ir kitur.

J. Kondraška yra Kęstučio klubo narys ir jau daugelį metų to klubo renkamas spaudos korespondentu. J. Kondraška ne vien tik kęstutiečiams korespondentauja, bet jis ir šiaip parašo "Naujienoms".

— Bet iš kur tu žinai apie Rokiškį, juk ten negyvenai, — klausia manęs J. Kondraška, kai besikalbant ir vėl mudu atsidūrėm Chicagoj.

— Tiesą sakai, aš nerokiškietis, — pastebiu jam, — bet vieną vasarą šešias savaites pėsčias pasileidau iš Vilniaus pietų-rytų Lietuvos pasieniais per Trakus, Aukštadvarį, Daugus, Varėną, Merkinę, Druskininkus, Ratnyčią, Parrečių, Vosiliškes, Lydą, Ašmeną, Pastovius, Breslau, Ežerėnus ir atsidūriau Rokišky, o iš ten traukiniu vykau Vilniun. Visur kitur ėjau pasitikėdamas savo kojomis, kartais arkliais. Vieną vasarą gyvenau Audroj Petruliuose. Tada teko, be pamokų, verstis rusų Dūmon rinkimų agitaciniu darbu. Tai buvo tada, kai tu, Jonai, jau buvai Amerikoj ir sėjai nerimą parapiečių tarpe, — pasigiriu jam.

Ir taip, porą valandų Michigan ežero pakrantėmis pagūžinėję, sočiai pasišnekėję, visokeriopais prisiminimais pasidalinę, J. Vilkaitienės lydimi ir jos globojami, grįžome švenčių pabaigtuvėms.

— *Vistaspats*

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams
DELLA'S TAVERN
DOMICELĖ KETVIRTIS, savininkė
2543 West 45th St. Tel.: LA 3-4595

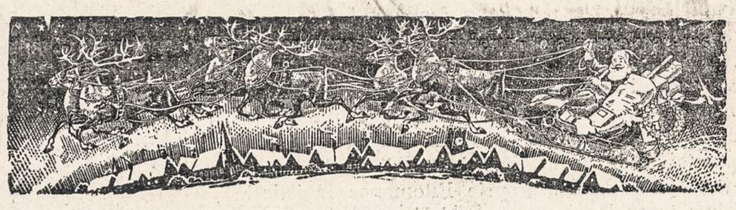

LINKSMŲ KALĖDŲ VISIEMS LINKI UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION DIREKTORIAI IR VALDYBA

Iš kairės į dešinę (sėdi): T. Rypkevičius—sekretorius ir bendrovės vedėjas, K. P. Gugis—prezidentas, K. M. Augustas—iždininkas. Stovi (iš kairės į dešinę): Alex Naglis, Paul Miller—vice-prezidentas, Olga Kirsten—sekretoriaus asistentė, P. J. Ridikas, Wm. Mankus ir V. Pačkauskas.

UNIVERSAL SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028

RAMIŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ 1955 METŲ
SAVO DRAUGAMS IR KLIJENTAMS LINKI
ALGIRDAS BUDRECKAS
REAL ESTATE
1839 W. 47th Street Tel.: LA 3-3384

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams lietuviams linki
SEIGAN CO.
DRABUŽIAI, SKRYBĖLĖS, BATAI
IR VYRŲ GALANTERIJA
4622 So. Ashland Ave. Tel.: YArds 7-1272

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki
J. & M. TAP
JOHN ir EMILY MOTEJUNAI, Sav.
2638 W. 69th St. Tel.: GRovehill 6-9894

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo klijentams ir draugams linki
KLEOFASA CLEANERS
Savininkai KLEOFASA IR KOSTAS MILIŪNAI
Drabužių valymas, taisymas, adymas
3149 So. Halsted St. Tel.: CA 5-8130

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo klijentams ir pažįstamiems linki
KAZYS ČESNAUSKAS
GENERAL CONTRACTOR
6443 So. Troy St. WAlbrook 5-7670

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Savo Kostumeriams Linki
ECONOMY LIQUOR CO., Inc.
IMPORTUOTI IR VIETINIAI GĖRIMAI.
PRISTATYMAS VELTUI.
3424 So. Halsted Street YArds 7-4942

VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS
KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
NAUJŲJŲ METŲ PROGA
SVEIKINA
WALLY'S TAVERN
WALTER IR STELLA KAZLAUSKAI, Sav.
4409 1/2 W. 14th St. Tel. TOwnhall 3-9420
CICERO 50, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų švenčių ir Laimingų Naujųjų
1955 Metų linki savo lankytojams

KAUNAS RESTORANAS

Savininkė CONNIE BRUZGA
3143 SOUTH HALSTED STREET

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Savo
Nariams ir Prieteliams Linki

AMERICAN - LITHUANIAN
SOCIAL CLUB OF INDIANA

Michigan City, Indiana

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Linkime
Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

CHARLE'S TAVERN
Cigars, Cigarettes, Tobacco, Beer and Whiskey

C. KASILIAUSKAS IR SŪNUS JONAS, Sav.

3356 So. Halsted St. VIrginia 7-8621

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

ANTANO CHURAS TAVERN
DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

3253 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-8684

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

DOUBLE JAY
JOE ir JULIA ŽIČKUS, savininkai

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

3158 So. Union Ave. Tel.: VIctory 2-8855

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

MARCELĖS VALENTINIENĖS
TAVERN
DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

919 West 35th St. Tel. VIrginia 7-8113

Sveikiname Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų
proga visus mūsų klijentus ir prietelius

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMŲ
VALDYBA
FURNITURE CENTER, INC.

3222 So. Halsted Street
Telef.: VIctory 2-4226

P. KESIŪNAS

FILOMENA

Filomena jau nuo pat ryto stovi prie lango ir pro siaurus veneciškų juostelių plyšelius savo akimis seka kiekvieną, atriedančią iš stoties pusės, mašiną, bet senasis fordas kaip nesirodo, taip nesirodo. Ji vis stovi, nepaprastai susikrimtusi. "Gal įvyko traukinio katastrofa... gal jis susirgo... Gal jį plėšikai užpuolė kur... gal... gal..." Ji net nebesuranda ką daugiau galvoti.

Kad jis tikrai atvyko į New Yorką, nėra jokių abejonių — tą patvirtina jos rankoje laikoma telegrama, betgi seniai jie jau turėjo būti čia. Gal senas tėvas nesuranda jo stoty, gal nepažįsta, nors telegramoj aiškiai pasakyta, kad jis bus žaliomis kelinėmis. Kaip ji dabar gailisi, kodėl nevažiavo į stotį pati. Vis tas bereikalingas kuklumas.

— Vaikeli, tu nors prisėstum, o tai ir kojos sutins nuo tokio ilgo stovėjimo, — su užuojauta prabilsta iš virtuvės į ją motina.

— Bet kur jie galėtų būti? — visai nekreipdama dėmesio į motinos žodžius, atsiliepia Filomena.

— Nueik pas Kalnėnus dar kartą, tegul Vincentas pakolina dar į stotį — kaipgi ten su tuo treinu.

— Nepatogu, mama, jau ir taip visokius niekus plepa apie mane.

— Kuo gi tu kalta, kad iki šiol neatsirado tau tinkamas vyriškis. Rodos, ir turto turime pakankamai, ir bažnyčiai aukojame.

Filomena nueina į miegamąjį ir įsižiūri į veidrodį. "Perdaug išbalę skruostai", nusprendžia ji. Ji būtinai norėtų nors kokią penkiolika metelių numesti nuo savo pečių. Pasiima "ružą" ir gerokai paskaistina jau ir taip smarkiai "pataisytus" savo veidukus. Dabar ji labiau buvo panaši į krautuvės lange išstatytą lėlę, negu į buvusią prieš keliolika metų Starkiutę, nes per visus "maikapus" aiškiai švietė ta nelemta, norima paslėpti, keturiasdešimtinė.

Bet Filomenai atrodė, kad ji žymiai pajaunėjo. O kad taip dar apsivilkus tą melsvąją suknelę su didžiule raudona rože prie krūtinės, tai jau nėra abejonių — visai bus panaši į čia pat ant komodos stovinčią jos kopiją su 1930 metų data.

Pakeitusi suknelę ji labai patenkinta išeina pasirodyti motinai, vis žvilkčiodama į langą.

— Man atrodo, šitaip bus geriau, — paklausia motinos nuomonės, sukiodamos, įėjusi į virtuvę.

— Šiur, kad geriau — su šita drese tu atrodai visai jauna mergaitė.

— Gal jam patiktų, kad aš va taip bent vieną cigaretę prie jo...

— No, no, no, iš krajaus žmonės nemėgsta tokių dalykų.

— Klysti, mama, aną vakarą Auditorijoj mačiau, gal kokios penkiolikos metų mergička, kad traukia net pamėlynavusi, o neseniai tik iš krajaus.

— Tokiom durniukėm gal ir tinka, bet tau...

— Kaip tu, mama, manai, ar aš jam patiksiu — gal jis norės jaunos...

— Jeigu jis tau bus Dievo skirtas, tai niekas nesukliudys. Aure, mane Tamošius kažkur Amerikoj surado — aišku, aš buvau jam skirta.

— Jau!.. — net perdaug garsiai rikteli Filomena, pamačiusi dar iš tolo tėvo mašiną su švytuojančiu atplyšusio stogo kraštu.

Greitu žingsniu ji pribėga dar prie veidrodžio, vienu mostu paleidžia pagal savo nosį visą debesį pudros dulkių ir nuskuba prie lango. Tuo tarpu iš mašinos jau išlipa jos tėvas, o vėliau pamažu pasirodo ir jos taip laukiamos žaliosios kelinės.

Filomenai ėmė smarkiai daužytis širdis po krūtinę. O kai pagaliau išsikrapšto iš automobilio ir išsitiesia aukšta, plačių pečių tamsiaplaukė vyriška figūra, tai taip pasidaro saldu, jog vargiai begali pastovėti ant kojų.

— Tai "jis" — sušnabžda ji drebančiu nuo susijaudinimo balsu, lyg pati sau, visai nekreipdama dėmesio į šalia jos taip pat su nušvitusiu veidu stovinčią motiną.

— Pats Dievas jį tau atsiunčia, dukrele...

— Koks jis gražus... — gėrisi ji, kai ta vyriškoji figūra atsisuka į jų pusę ir eina į mašinos užpakalį išsiimti lagaminų.

Dabar jau Filomena pamiršta visą kuklumą ir vienplaukė, be jokio šiltesnio drabužio, nors dar buvo šaltas pavasaris, išlekia tiesiai prie mašinos.

— Mano duktė, Filomena, — pasako svečiui tėvas.

Vyriškis su žaliomis kelinėmis pakelia galvą ir, pametęs neiškeltus lagaminus, prieina prie Filomenos ir ištiesia jai savo dešinę.

— Kaip aš laukiau tos valandos, kada galėsiu paspausti ranką savo geradariams, — labai nuoširdžiai pasako jis.

— Mes tamstos laukėme taip pat kaip saviškio, nors ir visai nepažinome, — sujaudinta atsako Filomena. — Bet kur jūs taip užtrukote? Mes labai nerimavome dėl jūsų,

— Jūsų tėvelis būtinai norėjo tuojau parodyti man Chicagą, na, mes truputį ir užgaišome.

— Jūs nė neišmanote, kad svečio gerklė išdžiūvusi, nors ir per mares važiavo, reikėjo truputį suvilgyti.

— Na, matai, — atsiliepia, išėjusi tarp durų ir motina, — o mes čia ko galo negavome belaukdamos, manėme, kad kokia nelaimė įvyko.

Visi paima po lagaminą ir sueina į vidų.

— Tai iš kurios gi pusės sveikas būsi? Per laiškus nedrįsome nė klausinėti, — pradeda motina, paprašiusi svečią sėstis.

— Nežinau nė kaip čia pasakius — mažas būdamas gyvenau kaime, prie Utenos, o vėliau po miestus.

Prasideda pietūs. Į šiuos pietus sudėjo visą savo išmonę, visą širdį, tiek senoji Starkienė, tiek jaunoji Starkutė — galgi Dievas duos...

— O tamstos, tur būt, abu dar gimę Lietuvoje? — kreipiasi svečias į tėvus, ištuštinęs stikliuką saldžiosios.

— Žinoma, mane dar pie-

(Tęsinys 5 psl.)

Visus automobilistus, mūsų klijentus, sveikiname
sulaukus KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir linkime
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

AUTOMECHANIKOS DIRBTUVĖ
1835 Canalport Ave. Tel. SEeley 3-2146

M. ČESAS ir ANTANAS STANEVIČIUS

Nuotaikingų ir Linksmų Šv. Kalėdų
ir Laimingų 1955 Naujųjų Metų
Visiems Savo Svečiams ir Draugams Linki

SILVER CLUB
ANTANAS ir MAGDALENA LEMBERGAI, Sav.

3200 So. Halsted St. Tel. VI 2-8947

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Savo Klientams Linki
B. SILIŪNAS IŠ

RŪTA - FOOD MARKET

4600 S. Fairfield Ave., Chicago, LA 3-3698

Linksmų Šv. Kalėdų Švenčių Linkime

Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams

KLEMENSAS IR ONA KLIMAI
Savininkai
LIETUVIŲ UŽEIGOS

2445 W. 71st St. Chicago, Illinois
Telef.: REpublic 7-9856

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Lietuviu Tautines Kapines

8200 SO. KEANE AVE., JUSTICE, ILLINOIS

SVEIKINA AMERIKOS LIETUVIUS IR LINKI JIEMS
LAIMINGAI PRALEISTI ŽIEMOS ŠVENTES.

Šia proga kviečiame užvažiuoti į mūsų Kapines, aplankyti palaidotų garbingų mūsų tautos vyrų kapus, pamatyti pastatytus puikius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Mūsų pareigūnai mielu noru suteiks Jums pageidaujamas informacijas.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VALDYBA:

JUOZAS BALČIŪNAS, prezidentas
POVILAS DAUBARAS, viceprezidentas
ANTANAS TAMKEVIČIUS, iždininkas
ANTANAS NARBUTAS, sekretorius

DIREKTORIAI:

KAROLIS ALEKSIŪNAS
JUOZAS BALČIŪNAS
POVILAS DAUBARAS
MARTYNAS GUDELIS
POVILAS MILAŠEVIČIUS
ANTANAS NARBUTAS
GUSTAS K. RIMKUS
JUOZAS SKUTAS
ANTANAS TAMKEVIČIUS
JONAS ZALATORIS
VIKTORAS J. SHULTZAS, superintendentas

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linki Visiems Chicagos Lietuviams

CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASOCIACIJA

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted St. Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 West 46th Street Phone YArds 7-0781

VASAITIS - BUTKUS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

L. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Tel.: Seeley 3-5711

ALFRED VASAITIS - VANCE
6126 W. Roosevelt Road Phone: OLympic 2-5245

G. F. RUDMINAS
3319 So. Lituanica Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

PATARNAUJAME DIENĄ IR NAKTĮ

Turime koplyčias visose miesto dalyse.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems lankytojams linki

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
LINKI

PILSEN BREWING CO.
Brewers and Bottlers of
YUSAY PILSEN
BEER

Žiemos Švenčių ir Naujųjų Metų proga
Chicagos ir jos apylinkių alaus pardavėjus
ir jo mėgėjus sveikina

ALBINAS B. PETRONIS

VIETINIO IR IMPORTUOTO ALAUS
DISTRIBIUTORIUS

2 East 103rd Place **Chicago 26, Illinois**
Phone: PUllman 5-9200

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
savo kostumeriams ir draugams linki

LEO'S TAVERN
LEO ir EVA ALELIŪNAI, savininkai

PACKAGE GOODS AND LIQUORS

827 West 33rd Street **Tel.: YArds 7-7643**

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

K. & K. LIQUORS STORE

Broliai FRANK ir ANTHONY KASPER, savininkai

Degtinė, vynas, alus gerti prie baro ir pagal užsakymus
pristatome į namus dėžėmis ar bonkomis.

2433 W. 71st Street **Tel. HEmlock 4-7225**

Spivak's Fish Market

3231 South Halsted Street
Phone VIctory 2-1684

Minėdami savo biznio 26 metų sukaktį
toje pačioje vietoje,

3231 South Halsted Street,

LINKIME VISIEMS SAVO PIRKĖJAMS IR DRAUGAMS
GERIAUSIŲ IR LAIMINGIAUSIŲ
KALĖDŲ BEI NAUJŲ METŲ

Stengsimės, kaip visuomet, aprūpinti Jus geriausios
rūšies šviežia žuvimi ir jūros maistu.
Telaimina Jus visus Dievas.

(Tesinys iš 1-to pusl.)

menaitę atsivežė a.a. tėvai, — pirmoji atsako motina.

— Aš taip pat jaunas atvykau, nuo prizavo pabėgau, nenorėjau tam ruskiui tarnauti, — didžiavosi tėvas. — Bet ir nesigailiu. Va, kaip matot, gyvename savo namuose, valgome, ką tik norime, na, ir banke dar turime suspaudę, taip sakant, juodai dienai. O ką būtume turėję ten?

— Kodėl, jeigu būtumėte taip dirbę, kaip čia, tai ir ten neblogiau būtumėte įsikūrę.

— Niekai. Mano tėvas kaip sunkiai plušo, o ką jis turėjo — porą vos gyvų karvių ir apsususią kumelką. Ar girdėjai, kad ten kas turėtų karą?..

— Tada ne, bet vėlesniais laikais, — atsargiai prieštaravo vis svečias.

— Na, į sveikatą, Jurgi. Nepyk, kad aš taip paprastai — mes čia vis papratę vardais. Pas jus tai, sako, vis ponais... Išgerkime pirmai pažinčiai; aš sūnaus neturiu, tai šįryt, kai pamačiau tamstą, tai ir pagalvojau, kad taip man toks sūnus...

— Tėvai! Kad tu tik pauostei čerką, tuojau ir nušneki, subara jį motina.

Filomena negali atitraukti nuo Jurgio akių. Į vyrų kalbą ji nesikiša — dar gali ką pasakyti ne taip. Bet širdyje džiaugsmas neapsakomas.

Tą pačią dieną, kaip tik ji surado laikrašty, kad toks ir toks, iš ten ir ten ieško gerų žmonių, kad atkeldintų jį į Ameriką, jos širdis tuojau jai pasakė, kad čia bus "tas".

Rytojaus rytą labai nustebo klebonas, kai Starkus, Filomenos tėvas, atnešė ir paklojo ant stalo net dviejų metų skolą bažnyčios statybai ir visą parapijiečio duoklę. Tik vėliau, kai, glamžydamas kepurę, pradėjo pasakoti apie reikalą padėti Vokietijoj vargstantiems tremtiniams, — čia pat jis pakišo klebonui ir laikraštį, prašydamas jo kaštu išrūpinti tokiam tai ir tokiam visus įvažiavimui reikalingus popierius, — suprato tokio Starkaus uolumo priežastį.

O Filomena tą patį rytą išvertė visą skrynią su senom skrybėlaitėm, ir išsirinko tą, kuri turėjo daugiausia gėlių. Po pietų abi su motina nuvažiavo į pačią didžiausią krautuvę ir nusipirko net pavasarinį apsiaustą, taip pat su puokšte gėlių prie kairiojo atlapo. Bet kas svarbiausia — visos kaimynės sujudo, kai Filomena pradėjo kas savaitė vaikščioti pas kirpėją plaukus sudėti. Kiekviena stengėsi pirmoji atspėti priežastį, bet — anei šnipš.

Nuo tos pačios dienos Filomenos nebepykino nei kaimyno Švarco šuo, kuris visas jos gėles išvoliodavo; nei Stankaus išdykę vaikai, kurie neduodavo jai ramiai praeiti, iš paskos sekdami ir vis rėkdami: "sena merga, sena merga", aišku, motinos, tos kreivakojės, pamokyti; nei pagaliau ta šlubė iš anapus gatvės, kuri susitikusi vis reiškia jai užuojautą, — geriau pasikartų ji su tokiomis užuojautomis, — kad ji neišteka, tarytum ji jos duoną valgytų.

Dabar jai buvo vistiek — atvažiuos jis, ir ji parodys toms visoms liežuvninkėms.

Pirmoj eilėj — pasipuošti. Ji jau girdėjo, kad tie atvykę iš krajaus nemėgsta apsileidusių. Nieko nepadeda nė murinukai su žaliais ar net raudonais langais.

Tie keli įkyraus laukimo mėnesiai amžinybe pavirto Filomenai, o širdy taip nyku, taip tuščia...

Bet štai jis jau sėdi čia, jos kambary, toks gražus, protingas. Kaimynės mirs iš pavydo. Jau ir šiandien, kai tėvas jį atsivežė, visos kaip gyvatės išsinėrė pro langus, begėdės.

— Tai, sakai, visko teko pamatyti per tuos penkerius metus Vokietijoj? — badydamas nesubaigtą rūkyti cigarą į šalia stovinčią peleninę, moterims išėjus į virtuvę, užvedė ilgesnį pokalbį Starkus.

— Jeigu aš papasakočiau viską, kaip ten buvo, jūs nepatikėtumėt. Pavyzdžiui, ar patikėsite, kad aš bėgdamas iš Lietuvos nuo bolševikų, turėjau upę pernerti po vandeniu, nes paviršiumi skraidė kulkos.

— Tikrai nepatikėtina.

— Arba, kad man teko Drezdene per bombardavimą išgulėti veidą paslėpus žemėse visą naktį, nes ore tiek buvo dūmų ir dulkių, jog visai neįmanoma buvo kvėpuoti. Arba, kad mes kentėme didžiausį badą kaip tik tada, kai karas jau buvo baigtas ir kai turtingi sąjungininkai užėmė visą Vokietiją.

— Čia tai jau tikrai nepatikėsiu, nes visi laikraščiai rašė, kad pabėgėlius tuojau pradėjo šelpti, — stebėjosi Starkus.

— Taip, bet mes buvome toj Vokietijos dalyj, kuri vėliau turėjo atitekti rusams, todėl mumis niekas ir nesirūpino.

O virtuvėje tuo pačiu laiku Filomena šnabždėjo motinai:

— Kaip jis gražiai pasakoja — visą amžių galėtum klausytis.

— Matai, kiek vargšui teko iškentėti, gerai kad nors mes atitraukėm jį čia, — galvą linguodama, kalbėjo motina.

— Jis, tur būt, labai mokytas — taip viską žino.

— Ilgai nedelskite — ko gero, kita dar gali pasipainioti.

— Man taip širdis dreba...

— Rytoj, kai tėvas išvyks į šapą, ir aš prasimetus ko išeisiu, liksite vieni du, žinai gi — prie mūsų neprabils.

— Reikės pranešti nuomininkui, juk čia bus per ankšta — mes persikelsime į užpakalinį.

— Bet tu eik jau ten — dar pamanys, kad tu jo nelaikini.

Vakaras Filomenai apsisuko kaip ant žiedo — nė nepamatė, jau ir po dvyliktos, o svečias dar vis nebaigia pasakoti.

Ji nueina į miegamąjį, į tą, kurio langas buvo į rytų pusę ir kurio sienos švietė didelėmis raudonomis rožėmis. Čia buvo sukrautas visas jos kraitis: naujitėlaičiai baldai; komoda pilna skalbinių, mezginių ir visokiausių papuošalų. Vyraujanti spalva — ružava. Lova — vienas pūkas.

Filomena apsidairo. Kiek čia prisvajota... ir pagaliau tikrovė, kaip pasaka... Ji atkloja pūkinę antklodę, paskiau paima nuo komodos mažytę bonkutę kvepalų ir iškrapina visą kambarį, jazminų malonus kvapas padvelkia per visą butą. Pakvimpa pavasariu. Ji sugrįžta į svečių kambarį ir linkteli galva motinai.

— Na, jau laikas ir pailsėti, svečias iš kelionės, pavargęs. Prašom, — pamoja motina į iškvėpinto kambario pusę.

Po keliolikos minučių visą Starkaus butą apgaubė nakties tyla, bet ne visi surado toje tyloje ramybę. Šviesas užgesinus, tuojau ėmė slankioti nerimą keliančios dvasios nuo vienos lovos prie kitos, kiekvienam nubaidydamos miegą, bet už vis daugiausia jos apniko Filomeną; vos tik sumerkia ji savo pakankamai nuvargusias akis, baisūs sapnai

(Tesinys 6-me pusl.)

JUSTICE ELECTRIC SHOP
4104 Archer Ave. LAfayette 3-3533 Chicago 32
6625 Archer Ave. REliance 5-1326 Chicago 38

Didžiausia lietuvių elektros
įrengimų įstaiga Amerikoj

Visiems linkime gražių Kalėdų ir
laimingų Naujųjų Metų!

Continental Savings and Loan Assn.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
Linkime Visiems Savo Šėrininkams ir Draugams

PERSONNEL:

VICTOR D. GAPS, President	MICHAEL KOLLING, Director
JOHN W. THOMPSON, V.-Pres.	CLIFFORD LYTLE, Director
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y-Treas.	STANLEY CZEKUTIS, Director
LORRAINE BECZAK Asst. Sec'y	JOHN YUSKA, Director
JOSEPH J. EZERSKI, Director	IR VISAS PERSONALAS

INSURED UP TO $10,000

Continental Savings and Loan Assn.

4559 SO. PAULINA STREET
Chicago 9, Illinois — YArds 7-0145

SEASON'S GREETINGS
CAPTAIN KINZIE BLUEITT
5th District

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

ARCHER LAUNDRY CO.

3867 SO. ARCHER AVENUE
LAfayette 3-9211 **Enterprise 6060**

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
SAVO KOSTUMERIAMS LINKI

G & H FOOD MARKET

ŠVIEŽIŲ DARŽOVIŲ IR VAISIŲ PARDAVIMAS
URMO KAINOMIS

3423 So. Halsted St. **Tel.: BIshop 7-3339**

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

BILL K'S LIQUORS
Mr. ir Mrs. WILLIAM J. KAREIVA
SAVININKAI

4644 So. Paulina Street **BIshop 7-9590**
CHICAGO 9, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

IGNAS BRUŽAS TAVERN

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

2014 Canalport Ave. **Tel.: SEeley 3-8082**

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

A. J. TAVERN
ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, sav.
DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

3204 So. Halsted St. **Tel.: DAnube 6-9441**

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

43rd ST. DRUG STORE
PRESCRIPTION DRUGGISTS
K. S. JONAITIS, R. Ph.

2735 W. 43rd Street **Chicago, Ill.**
Tel.: VIrginia 7-9695

ATLAS FUEL COMPANY
ATSTOVAS ADOMAS VAITKEVIČIUS

4919 South Paulina Street

visus klijentus - lietuvius sveikina
su Šventomis Kalėdomis ir linki
laimingų Naujųjų Metų

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
VISIEMS NAUJIENIEČIAMS
IR DRAUGAMS LINKI

Juozapas Balčiūnas
LIET. TAUTINIŲ KAPINIŲ
Prezidentas

LIETUVIŲ AUDITORIJOS
direktorius ir Naujienų
skaitytojas nuo pirmo
Naujienų numerio.

7155 S. Sacramento Ave.
GRovehill 6-5078

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
LINKIU VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS
IR DRAUGAMS

JULIUS KUZAS
WHOLESALE MEAT DISTRIBUTOR

6840 S. Artesian Ave. **WAlbrook 5-8744**

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJA

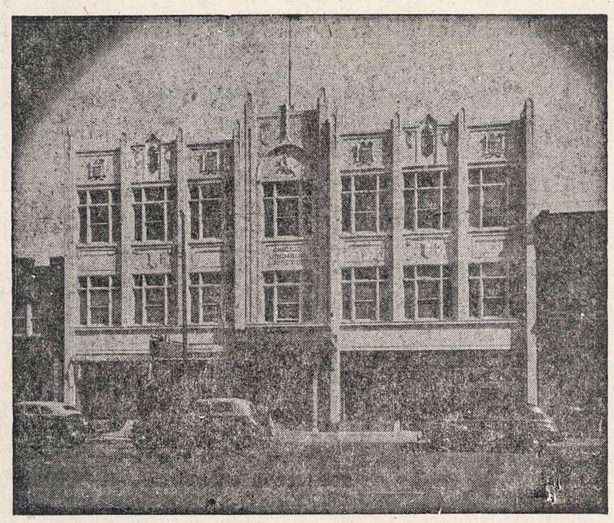

Chicagos Lietuvių Auditorijos valdyba ir direktoriai sveikina Amerikos lietuvius Kalėdų bei Naujų Metų proga ir linki jiems geriausios sėkmės bei gerbūvio.

VALDYBA:
JOE BALCHUNAS, president and manager
ADOLFAS KAULAKIS, sekretorius
EDWARD CHERNAUCKAS, treasurer

DIREKTORIAI:
JOE BALCHUNAS — JOHN JACKA
PAUL MILLER — ADOLFAS KAULAKIS
GEO. M. CHERNAUCKAS — VINCAS KRISČIŪNAS
EDWARD CHERNAUCKAS — POVILAS PETRAITIS
JOSEPH P. VARKALA

CHICAGO LITHUANIAN COMMUNITY CENTER, Inc.

3133 - 3137 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS
Tel.: VIctory 2-6172

Skaitykite "N-nas" Skaitykite "N-nas"

(Atkelta iš 5 psl.)

ima ją kankinti. Sapnai, kurie nieko gera nežada. Ji net kelis sykius buvo užsidegusi šviesą ir patikrino sapnininke, ar gerai prisimena jų reikšmę.

Nesurado ramaus poilsio nė Filomenos idealas: jis puikiai suprato savo padėtį.

Ramiai miegojo gal tik senis Starkus — jis buvo patenkintas susilaukęs sūnaus, kurio jis visą amžių taip troško.

* * *

Kai sugrįžo motina rytojaus dieną iš savo kaiminkų, jis jau buvo išvykęs į miestą.

— Na, kaip, ar dar nieko nesakė? — įsitikinusi, kad Filomena vienui viena namuose, skubiai ima ji klausinėti dukterį.

— Nieko, — girgždančiu balsu atsako ši.

— Visai nieko?..

— Nieko.

— Gal neišdrįsta, tu gi pati galėjai duoti pagaliau jam, suprasti.

— Jis nemažas vaikas.

— Aš gi tau sakiau, kad nereikia delsti — dėl savo nedrąsumo tu iki šiol ir nesusirandi sau vyro, — susikrimtusi priekaištavo motina. — Tik įsivaizduok sau, tiek kašto padėjome, o aš va ir kaiminkom neiškenčiau nepasigyrusi...

— Ką tu, mama!.. Dar nežinia, kaip čia bus...

— Nagi, kai apspito visos — angelas neatsilaikytų, o kai ta storulė arklegalvė Sparvienė pabruko man, tai aš ir nebeištvėriau...

— Ak, ta? Žinau aš ją, nė vienos progos ji nepraleis nejkandus. Ką gi ji dar sugalvojo? — degančiu veidu ir žvilgančiomis akimis teiravosi Filomena.

— Nebe tie meteliai, sako, vyrams gaudyti...

— Matai, sena ragana! Palauk,greit pasivys mane ir jos tos papurgalvės.

— Taigi aš jai taip ir atkirtau. Maniškės, sakau, tai jau ryt-poryt vestuvės, o tu, liežuvninke, žiūrėk savųjų. Mane palaikė ir Marcelė — jai paskiau viską nuo širdies ir išsipasakojau, tada pasidarė lengviau. Išeidama ir į vestuves jau užkviečiau.

— Į vestuves?!..

— Šiur! — negi paleisime dabar, kai jis jau mūsų rankose.

— Nežinau, mama, — nusiminusi suabejojo Filomena.

— Tai ką gi jūs ten kalbėjote visą laiką? Nejaugi taip jau nieko ir neprasitarė?..

— Nieko. Visaip bandžiau: klausiu apie praeitį — nieko; išsisukinėja, kad man būsią nejdomu jo praeitis; apie ateitį — taip pat nieko. Viskas, ką galima buvo išpešti, tai kad ko greičiausia norįs gauti džiabą, nes labai reikalingi esą pinigai.

— Na, matai, tu aviukė, o tu nieko taip ir nesupratai, kamgi daugiau tie pinigai — vestuvėms, aišku. Šiaip jam čia gi pas mus nieko netrūksta.

— Aš manau, reikėtų rytoj nusivežti jį į štorą, nupirkti naują siutą, amerikonišką skrybėlę, dar ką nors — jis, atrodo, varžosi dėl savo drabužių.

— Gali nesutikti — geriausia nužiūrėti saizą ir nupirkti be jo, pasakysime, kad čia mūsų prezentas; o tada susipras. Krajuj, sako, visuomet sužadėtinė nuperkanti savo sužadėtiniui siutą.

— Gal iš tikrųjų taip geriau.

Sugrįžta pagaliau iš darbo ir Starkus. Jis labai gerame ūpe, atrodo nugėręs.

— Na, o kur gi Jurgis? — vos tik įėjęs pro duris susidomi tėvas.

— Nuėjo aplankyti kažkokių ten savo pažįstamų, — sumurma Filomena.

Starkus įtariamai pažvelgia į dukterį, paskiau į motiną.

— Atrodote , lyg būtumėte musmirių apsiėdę, — sakykite, kas atsitiko?

— Nieko, — vėl murmteli Filomena.

— Tai kodėl jį vieną taip paleidote?

— Paleidote, paleidote, — širdo motina ant Starkaus, — Galėtumei ir tu bent kartą susirūpinti — kitas tėvas seniai jau būtų suradęs mergaitei vyrą. Negi lakstys mergina, atsiprašant, įsikibus berno uodegos.

— Kada gi aš — pati matai, darbas, — jau nuolaidžiau atsiliepia senis.

— Darbas, darbas, ir kiti dirba, o žiūrėk, dukterys jau po tris, keturis vaikus augina, ne taip kaip taviškė.

— Mama, ką čia dabar pradėdi...

— O ir tu negeresnė: tas toks, tas anoks — ot dabar ir turi. Ir šiandien kai mes jau tiesiai į miegamąjį atitempėm berną, ir tai ji dar nesugeba ištekėti. Gėda žmogui pasakyti... Visą amžių dirbome kaip arkliai, tiek turto sukrovėme, ir kam dabar visa paliks — svetimiems, ar gal tos raganos Stankaitienės vaikams...

Filomenos nervai nebeatlaiko; ir taip jau ji šiandien vaikšto kaip ant žarijų.

— Taip, dabar tai aš kalta, o kai aš norėdavau pasipuošti, naują dresę nusipirkti, tai ne, nereikia. Pinigus, tik pinigus. Dabar pinigų kaip mėšlo, bet nė šuo jų nebenori ėsti... — šūkavo Filomena isteriškai, kol pradėjo baisiai verkti.

—Ar nenustosite jūs čia, baidyklės — parėjus iš darbo dėl tų nenaudėlių nė atsikvėpti nėra kur. Jeigu nebūtumėt tokie šėtonai, tai seniai jau turėčiau žentą, o dabar tokių raganų visi kratosi... Suuodė, tur būt, kas jūs per paukščiai, jau ir šitas...

(Nukelta į 7 psl.)

Sveikinu visus savo kostumerius, draugus ir pažįstamus su linksmomis Kalėdomis
Ir dėkoju visiems tiems, kurie šelpė mane su lojališka ir gailėstinga, draugiška atjauta mano nelaimingame atsitikime. Taipgi sveikinu visus ir visą Naujienų štabą ir linkiu visiems
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1955 METŲ.

CHARLES URNICH
Kazys Urnikas
REAL ESTATE IR NOTARAS
2440 West 69th Street **Chicago 29, Ill.**

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

CLIPPER INN
ELIZABETH PETROKAS, savininkė
DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS

4346 So. California Avenue
Tel.: VIrginia 7-8504

SOPHIE BARCUS KALBA

SOPHIE BARCUS

Lietuviškų radijo programų vedėja linki visiems draugams ir radijo klausytojams linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

★

SOPHIE BARCUS METINIS PARENGIMAS įvyks sausio 30 dieną
SAKALŲ SVETAINĖJE.
TIKIMĖS SU VISAIS PASIMATYTI.

7121 South Rockwell Street **Tel. HEmlock 4-2413**
CHICAGO 29, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linkime Draugams ir Visiems Lietuviams

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 WEST CERMAK ROAD **VIRGINIA 7-7747**

Pirmoj eilėj iš kairės į dešinę: JOHN J. KAZANAUSKAS, President, JOHN ZELIS, Vice-President, STEPHANIE KAZANAUSKAS, Secretary-Treasurer, JOSEPH MISEVICH, Asst. Sec'y Treas. Antroj eilėj iš kairės į dešinę: WILLIAM DUOBA, ANTHONY VILKAS, ANTHONY L. LAPINSKAS, Attorney, PETER KRAUJALIS, PETER KAZANAUSKAS, JOSEPH W. KILIKEVICE.

"PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS"

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

MR. MICHAEL KIRAS
REAL ESTATE

2419 W. Potomac St. Tel. BR 8-0798

"THE SEASON'S GREETINGS"
FROM

MORRIS B. SACHS, INC.
6638 SOUTH HALSTED
3400 DIVERSEY

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

MYKOLAS IR ELZBIETA
RUDAUSKAI
UŽEIGA IR HOLLYWOOD SALĖ RENDON

2419 West 43rd St. Tel. VIrginia 7-9780

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Linkiu Visiems Savo Kostumeriams Ir Draugams

JOE VILIMAS
CONTRACTOR & BUILDER
Home Repairs — Real Estate

6753 So. Rockwell Street Chicago, Ill.
Telef.: HEmlock 4-2323

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS SAVO KOSTUMERIAMS
IR DRAUGAMS LINKI

MATAS ZIZAS
Statybos Kontraktorius

7139 So. Mozart Street WAlbrook 5-7744

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Visiems Mūsų Kostumeriams ir Draugams Linki
Joseph B. Slotkowskis, Sūnus Leonard
ir Tarnautojai

ŠTAI YRA—
NEPAPRASTAI
SKANŪS!
"Buying Brand"
WIENERS
Padaryti iš geriausios rūšies mėsos. Jie tikrai gardūs... patenkina kiekvieno skonį.

SLOTKOWSKI SAUSAGE COMPANY
2013-29 WEST 18th STREET TEL. CANAL 6-1667
Žinoma kaipo geros mėsos įstaiga per 37 metus.
Išdirbinėjama prie labiausia sanitarinių aplinkybių.
"BUYING BRAND" WIENERS
REIKALAUKITE JŲ SAVO MĖGIAMOJ KRAUTUVĖJ

(Tęsinys iš 6-to pusl.)

Ėmė šaukti visi kartu, kiekvienas stengdamasis perrėkti ir "nugalėti" kitą. Kilo toks ermideris, jog niekas nė nepastebėjo, kaip parėjo, savo pažįstamus aplankęs, svečias ir ramiausiai, atsisėdęs "frontrumy" klausėsi jų ginčo, laukdamas kokio nors galo. (Visas ginčas ėjo virtuvėj).

Pagaliau motinai prisireikė kažko į miegamąjį, o ten patekti galėjo tik per "frontrumį".

— O! ir svečias jau parėjęs! O mes šnekučiuodamies nė negirdėjome kaip sugrįžote. Žinai gi — dienos naujienomis dalinamės. Prašom prie pietų — išalkote jau, — išsigandusi ir visa išraudusi plojo liežuvį kiek begalėdama Starkienė.

— Dėkui, mane pavaišino svečiuose. Aš tik norėjau padėkoti už jūsų gerą širdį ir man padarytą tokią didelę paslaugą. Aš jau susiradau sau prieglaudą pas savo pažįstamus. Be to, jie parūpino man ir darbą. Dabar mano pareiga kaip galima greičiau atsilyginti jums už viską.

— Kaip tai? Jūs norite iš mūsų pabėgti?!.. Ne, to padaryti mes neleisime. Jūs čia esate kaip savo namuose, kaip pas tikrus tėvus, — skubėjo gelbėti padėtį ir Starkus, atėjęs taip pat į "frontrumį".

— Žinoma, jums nėra ko skubėti nei su darbu, nei su butu — jūs esate pas saviškius, — nepaprastai meiliai draudė ir Starkienė. Filomena! Kur gi tu ten, eikš čia, svečias paliktas vienas nuobodžiauja.

— Dėkoju už nepaprastą jūsų gerumą. Jau ir taip esu daug jums skolingas, todėl nebenorių daugiau jus varginti.

— Vieni niekai. Tamsta darai mums tik malonumą čia būdamas — mes čia vieni labai nuobodžiaujame, — vis prieštarauja Starkus.

— Prašom čia, tamstos laukia skanūs pietūs, — pakviečia svečią į valgomąjį Filomena.

— Ačiū, aš jau sakiau, kad esu tik ką po pietų, todėl ir prie geriausių norų negalių priimti jūsų malonaus kvietimo.

— Pagaliau ir su tuo džiabu — aš maniau tamsta dar pailsėsi, pagaliau padėsi mums sodnelį sutvarkyti. Pats pavasaris. Duonos netrūksime — nėra ko skubėti, — draudė tėvas.

— Tamstos esate nepaprastai geri žmonės, kokių aš net nesitikėjau rasti, už tai aš esu jums labai dėkingas, bet pasinaudoti jūsų gerumu vistiek negaliu.

— Tai kodėl, gal jums kas nors čia nepatinka, tai pasakyk atvirai, — nenusileido Starkus.

— Anaiptol, viskas labai malonu, bet...

— Na, na, sakyk, mes čia atviri žmonės.

— Man reikalinga pinigų...

— Na, matai, taip reikėjo seniai kalbėti, o aš žioplys ir nepasiūliau. Jeigu jau taip, tai mesk visokius niekus iš galvos ir einame pietauti. O pinigai, tai visai menkas dalykas — jų bus pakankamai.

— Jūs manęs gerai nesupratote, p. Starkus, man reikalinga daug pinigų.

— O! visi naujai atvykę nori čia tuojau milijonieriais pasidaryti. Palaukit, neskubėkit, pinigai savaime atsiras. Pagaliau ką gi su tais pinigais jau taip veiksi?

— Man reikia parsigabenti iš Vokietijos žmoną ir vaikus...

Šie paprasti žodžiai trenkė į Starkų namus, kaip koks perkūnas: Filomena kaip viesulas nulekia į miegamąjį, smarkiai užtrenkdama paskui save duris, Starkienė žnekteri, kaip šlapias indų pėdas, į šalia jos stovėjusį fotelį. O Starkus, vos nepamišęs ima šaukti:

— Ką? Tamsta vedęs?!.. Turi net vaikų?! Vadinasi, tamsta esi apgavikas...

— Kodėl? Ar turėti žmoną ir vaikus čia pas jus laikoma apgavyste?

— Nepliaukšk niekų ir neišsisukinėk — esi žulikas ir daugiau nieko!

— Aš to negaliu suprasti, p. Starkus.

— Ko čia dar nesuprasti. Juk iki šiol nei apie jokią žmoną, nei apie vaikus nieko tamsta neminėjai, kitaip sakant slėpei juos nuo mūsų.

— Betgi iki šiol niekas to manęs ir neklausė.

— Neklausė! O kaip ten pasiskelbei laikrašty: Jurgis Jakaitis ir daugiau nieko.

— Prisipažinsiu, kad aš sąmoningai nutylėjau apie savo šeimą.

— Na, ar aš nesakiau, — nepaprastai širdo Starkus, — kad esi sukčius.

— Bet aš anksčiau net tris kartus skelbiausi su šeima, bet jokio atgarsio, tada ir pagalvojau: kur čia rasi tokį geradarį, kuris prisiimtų net penkis asmenis, iš kurių trys maži vaikai. Laikiau labai didele laime, kad galėčiau nuvykti nors aš vienas, o jau paskiau, manau, kaip nors atsigabensiu ir šeimą. Aš nesuprantu, kokia čia gali būti apgavystė.

Iš miegamojo kambario pasigirsta isteriškas Filomenos vaitojimas.

— Tamsta viską supranti, geriau už mus, nėra ko čia dėtis mulkiu. Kaip dabar mes parodysime savo akis kaimynams — pirštais užbadys...

— Labai atsiprašau, bet čia įvyko kažkoks nesusipratimas, visai man to nenorint, — bando pasiaiškinti Jakaitis.

— Nereikalingi mums tavo atsiprašymai. Sumokėk mums

(Tęsinys 8-me pusl.)

Sincere wishes for a Merry Xmas and
Happy New Year To All

CAPT. WM. P. HENNESSY
14th District

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
savo klientams linki

CENTRAL PARCEL SERVICE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
220 So. State Street Tel.: WAbash 2-9354

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

METROPOLITAN STATE BANK
2201 WEST CERMAK ROAD Kampas LEAVITT STREET

JOHN BRENZA, CHAIRMAN OF THE BOARD
JULIUS BRENZA, PRESIDENT

Kiekvienas indėlis Federal Deposit Insurance Corporation apdraustas iki $10,000.00

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

PIVARONAS BAKERIES
KEPAME LIETUVIŠKĄ RUGINĘ
IR KVIETINĘ DUONĄ

4622 So. Marshfield Avenue
Tel.: FRontier 6-4622

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų
Naujųjų Metų visiems linki

Mrs. A. Naujokas

MONARCH
LIQUORS

Mr. J. Naujokas

Čia yra didžiausias pasirinkimas visokių rūšių vietinių ir importuotų gėrimų nupigintomis šventėms kainomis.

Savininkai ALEKSANDRA IR JUSTINAS NAUJOKAI

3529 S. Halsted St. Tel. YA 7-6054

JOYFUL WISHES

UPYTĖS DRAUGIŠKAS KLUBAS
LINKI NARIAMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

1955 METŲ VALDYBA:

ADOMAS BARTAS, Pirmininkas
TEDAS ŽALECKIS, Vicepirmininkas
BERNICE KUTAS, Nutarimų Raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS, Finansų Raštininkė
JUSTINAS JUŠKĖNAS, Kasininkas
JONAS JUSIS, Maršalka

ERŽVILKO LIETUVIŲ DRAUGIŠKAS
KLUBAS
LINKI NARIAMS IR RĖMĖJAMS
LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲJŲ METŲ

1955 METŲ VALDYBA:

CHARLES REDECKE, Pirmininkas
LOUIS ANTANAVIČE, Vicepirmininkas
NELLIE WILCOP, Nutarimų Raštininkė
BERNICE ŽEMGULIS, Finansų Raštininkė
MARIE REDECKE, Kasininkė
JONAS DOWIATT, Korespondentas

LINKSMŲ KALĖDŲ
— IR —
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkiu Visiems Lietuviams!

JOHN T. ZURIS
TEISĖJAS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ LINKIU VISIEMS
SAVO KOSTUMERIAMS IR DRAUGAMS

JUSTINAS KULIS
VAISTININKAS
Wholesale and Retail — Botanical Drugs and Patent Medicine.
3259-3261 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-9584

JONAS MALIORIUS
Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga
sveikina visus savo lankytojus

LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 So. Halsted Street

LINKSMŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS PIRKĖJAMS LINKI

CHICKIE'S
LINGERIE SHOP

3411 So. Halsted St. Tel.: YArds 7-0826

Visiems "Naujienų" dienraščio
skaitytojams linkiu linksmų
Kalėdų ir sulaukti savo tėvynės
laisvės bei nepriklausomybės!

ADAM GRZEGORZEWSKI,
lenkų radijo valandėlės
vedėjas iš stoties WGES

(Atkelta iš 7-to psl.)

visus kaštus ir eik greičiau iš mūsų akių, — smarkavo vis Starkus.

— Ką tu, tėvai, negražu taip išvaryti žmogų iš namų, gal gi iš tikrųjų jis nėra taip kaltas.

— Patikėkite, kad aš nepaprastai apgailestauju šį nesusipratimą ir dar kartą prašau man atleisti. Bet jeigu jau dalykai nukrypo ta linkme, tai rasime gerą išeitį. Tamsta sakei, kad reikalingas esi sūnaus, — štai prie jūsų durų sėdi savo mašinoj ir laukia išeinant manęs su "manatkomis" geriausias mano bičiulis. Puikiausiai jis galėtų mane šiuo atveju pavaduoti: jis yra vienišas kaip atsiskyrėlis, o širdį turi auksinę. Jis jaustųsi labai laimingas, jeigu jūs pavelytumėt jam įeiti paimti mano lagaminų.

— Ar tik nebūsite sugalvoję dar kokią šunybę, — įtariamai pažvelgęs į Jakaitį, bet jau nuolaidžiau sumurma Starkus.

— Ne, mieli mano geradariai, mes esame tokie pat paprasti vargo žmonės, kaip ir jūs, kaip ir visi kiti, tik dar nelaimingesni, nes prevarta esame šguiti iš savo tėvynės. Negalėdami grįžti namo, mes stengėmės pakliūti pas jus. Jūs padėjote mums tai pasiekti, todėl apgaudinėti jus būtų didžiausia niekšybė. Štai ir man tas pats bičiulis, nors ir jis pats dar neseniai atvyko į šią šalį, paskolino pinigų, kad galėčiau atlyginti tuojau visas padarytas dėl manęs išlaidas. Pasakykite, p. Starkus, kiek aš jums esu skolingas?

— Well, gal aš kiek ir pasikarščiavau, bet jūs neimkite taip į širdį. Tai kur tas jūsų draugas ten tupi? Tegul ateina čia. O su pinigais paspėsite.

— Dėkoju, p. Starkau, labai džiugu, kad jūs pagaliau mane supratote.

Jakaitis išeina.

— Kaip tu manai, moč, ar neapstatys dar kartą mus tie padaužos.

— Ar taip ar taip jau mes įklimpome, o gal šį kartą jau Dievas duos... Filomena! Eik apsiprausk greičiau.

* * *

Po mėnesio jaunoji pora jau sėdėjo lėktuve, kuris skyrė debesis, ieškodamas šiltosios Floridos krantų.

Chicaga, 1952.IV.10.

Kaip Amerika gindavo savo piliečius

Š.m. gruodžio 17 d. "U.S.News & World Report" numery be ironijos pastebima, kad šiandieninės Jungtinės Amerikos Valstybės nors ir turėdamos 3—jų milijonų armiją bei galingą laivyną, nesirįžta imtis griežtesnių priemonių Kinijoje įkalintiems Amerikos piliečiams išlaisvinti. Amerika pasitenkinanti tiktai kreipimuosi į Jungtines Tautas "moralinės paramos" ieškoti. Kitaip būdavę ginami užsieny reziduoją Amerikos piliečiai anksčiau...

Kai 1871 m. korėjiečiai užpuolė keletą mažų Amerikos laivų, kurių įgula saugojo vieno kanalo sritį, tai JAV atkeršyjo, jų kontinente išlaipindama savo jūrininkus bei marinus. Amerikos kariai tuomet paėmė 5 tvirtoves ir užmušė 240 korėjiečių.

Kai 1900 metais Amerikos piliečiai buvo užatakuoti Kinijoje ir kai susidarė pavojus Amerikos atstovui, tai bematant 15,000 JAV armija buvo pasiųsta į Aziją tvarkai atstatyti. Jungtinės Amerikos ir Europos valstybių kariuomenės tuomet sumušė dideles kinų armijas ir ilgam laikui užtikrino Pekine savo diplomatinių bei prekybinių atstovybių saugumą. Senieji Pekino vartai buvo artilerijos išgriauti ir virš sostinės suplėvėsavo JAV vėliava.

Kai 1904 m. Maroko sultonas Raisuli pagrobė Amerikos pilietį Perdicaris, tai tuometinis Amerikos prezidentas Theodore Roosevelt į Tangerą pasiuntė visą Vidužemių laivyno eskadroną kartu su reikalavimu: "Perdicaris gyvas arba Raisuli miręs". Amerikos pilietis buvo išlaisvintas.

Kai 1914 m. meksikiečiai areštavo vieną JAV laivo "U.S.S.Daolphin" karininką bei septynis jūrininkus ir kai Meksikos diktatorius gen.Victoriano Huerta atsisakė pagerbti Amerikos vėliavą, tai Amerika jėga privertė jį "pripažinti Jungtinių Valstybių teises bei garbę". JAV pajėgos išlipo Vera Cruz uoste ir išlaikė jį okupuotą 7 mėnesius.

Dar net 1927 m .JAV panaudojo savo karines jėgas Šanchajuje ir Nankine savo piliečių saugumui užtikrinti.

Per 150 m .Amerika sugebėdavo jėga priversti kitų valstybių vyriausybes bei kariuomenes gerbti JAV piliečių teises. Apie 140 kartų ginkluotosios Amerikos jėgos išlipdavo svetimose valstybėse, įvesdavo savo norimą tvarką ir vėl pasišalindavo. Tokiu amerikoniškų ekspedicijų ypatingai daug matė Centrinės ir Pietų Amerikos valstybės, Japonija, Turkija Afrika ir kiti kraštai.

Šiandien laikai truputį pasikeitė...

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIU IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
savo prieteliams ir klijentams linki

STASYS DAPKUS
AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

3255 S. Union Ave. Dirb. 3231 S. Lowe Ave.
Tel.: CAlumet 5-1127 (įvažiavimas iš alėjos)

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų
Metų Visiems Draugams ir
Kostumeriams Linki

MACKE REALTY CO.
K. J. MAČIUKAS

2439 West 69th St. Tel.: PRospect 6-3140

Linksmų Kalėdų ir Laimingų 1955 Metų
savo pirkėjams linki

JOYCE
SHOE STORE

Bridgeporte geriausia šeimoms batų krautuvė.
Geriausi batai vyrams, moterims ir vaikams.

3409 So. Halsted Street

Ramių Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems lietuviams pirkėjams linki

MARQUETTE BAKERY
Savininkas VILIUS ALBRECHTAS

Tikri lietuviški tortai • "Napoleonai"
Gryna ruginė duona • Priimami užsakymai

2616 West 69th Street Tel.: GR 6-9241

Iš tolimos Afrikos linkime visiems mūsų draugams ir bičiuliams gražiai praleisti Kalėdų Šventes ir laimingai sutikti Naujuosius Metus.

Esame toli, kitoje pusėje Žemės, bet siela ir mintimis esame su Jumis.

DAN IR DELLA KURAIČIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linkime mūsų kostumeriams ir visiems lietuviams

Stanley Litwinas, pres.

Carr-Moody Lumber Co.
STANLEY LITWINAS, PRESIDENT

3039 SO. HALSTED STREET TEL. VIctory 2-1272